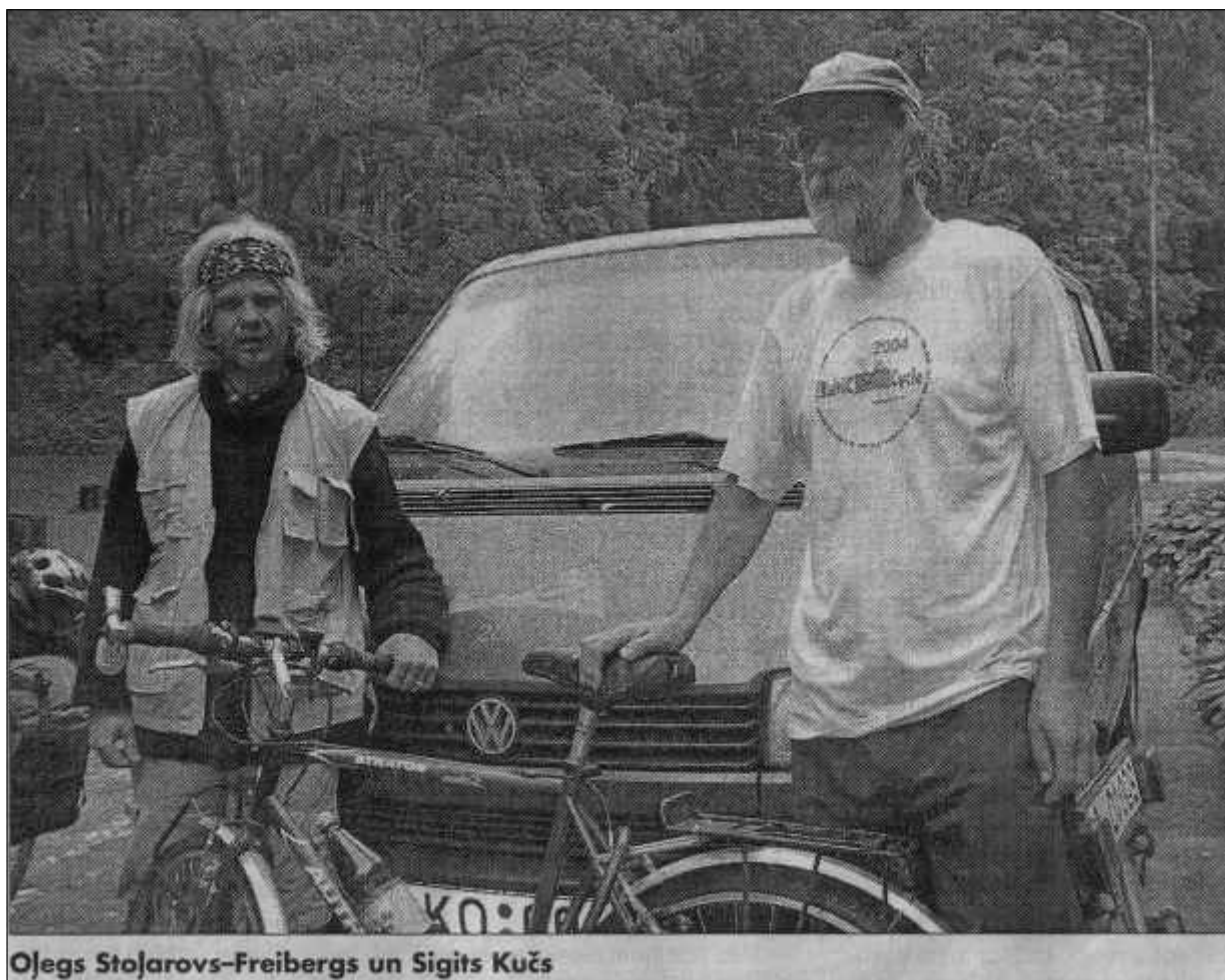

Ar velosipēdu apkārt zemeslodei

Oļegs Stoļarovs-Freibergs un Sigīts Kučs

Uz pāris dienām Latgalē pieturēja “EuroVelo” maršruta dalībnieki, lai rastu naktsmājas un ievilkto elpu pirms došanās ceļā. Vienā no pieturas punktiem – Krāslavā mums izdevās sastapt ceļotājus un aprunāties par šo neparasto un interesanto pasākumu. “EuroVelo” projekta vadītājs Latvijā Oļegs Stoļarovs – Freibergs pavada braucējus tikai Latvijas teritorijā, taču ir aktīvs riteņbraucējs un kaļ dižus veloprojektus mūsu valstī. Braucienā piedalās zviedri, vācieši, itāļi, amerikāņi un japāņi. Parunājos ar Oļegu un lietuvieti Sigitu Kuču, kurš ir “BalticCycle 2004” organizators un arī viens no deviņiem visapņēmīgākajiem riteņbraucējiem, kuri mēro ceļu no paša sākuma līdz beigām.

111 dienu ilgstošais un 6000 km garais Velobrauciens sākās 11. maijā Nordkapā, kas atrodas Norvēģijā un ir vistuvāk polārajam lokam esošais Eiropas zemes gabaliņš. Velobraucienā laika tiks šķērsotas 11 valstis - Norvēģija, Somija, Igaunija, Latvija, Lietuva, Polija, Slovākija, Ungārija, Serbija, Maķedonija un Grieķija, kur 28. Olimpisko spēļu atklāšanas ceremonijas laikā Atēnās paredzēts brauciena finišs.

Velomaršrutu izveides ideja Eiropā radusies jau 1995. gada un galvenais mērķis bijis iegūt velosipēdistiem tiesības pārvietoties no valsts uz valsti, lai starp ES dalībvalstīm veicinātu velotransporta un velotūrisma attīstību. Rezultātā tika izstrādāti 11 starptautiski maršruti, kas šķērso visu Eiropu. Tieši šis "EuroVelo" maršruts Nr. 11 no Nordkapa (Norvēģija) uz Atēnām (Grieķija) bijis atstumts vistālāk kā gandrīz nereāls, atzīst Oļegs, taču beidzot tas tika organizēts kā starptautiska veloakcija. Katras valsts veloorganizācijas pavada ceļotājus savas valsts teritorija, viņu vidū ir arī Oļegs.

Projektu atbalsta Eiropas riteņbraucēju federācija, Starptautiskā Olimpiskā komiteja un Japanese World Peace Prayer Organisation (Japānas Miera nesēju biedrība), kura, atgādina par mieru pasaulē un nepieciešamību samazināt izdevumus militāriem mērķiem, katrā šķērsotajā valstī par saviem līdzekļiem novieto miera stabu ar uzrakstu "Lai pasaulē būtu miers". Tas ir atgādinājums cilvēkiem, ka laiks mainīt domāšanu un arī protests pret karu Irākā. Par to naudu, kas iztērēta ieročiem, Irāku varēja attīstīt un izveidot par vienu no bagātākajām un izglītotākajām valstīm pasaulē, atzīst Oļegs. Šāds miera stabs tika uzstādīts arī Valmierā, atainojot uz tā pamatideju četrās valodās.

Dienā braucēji veic 100 km. Diemžēl laika apstākļi nav bijuši braucējiem labvēlīgi - Norvēģijā izbraukuši sniegā, bet atlikušo laiku pavadījuši lietū. Līdz brauc busiņš, kurā var salikt mantas un arī pabrukt kādu gabaliņu, ja ceļā atgadījusies kāda ķibe. Grupas sastāvs ir mainīgs, citi pienāk klāt, citi aiziet, ja vēlas tikai dažas dienas pavadīt ceļā, taču daži aktīvisti ir apņēmības pilni pieveikt visu 6000 km garo ceļu un noslēgt savu ceļojumu vēsturiskajā Olimpijā. Lietuvietis Sigits Kučs ir viens no šiem drosmīniekiem, turklāt tas nav garākais ceļojums ar velosipēdu viņa mūža. Pirms neilga laika viņš devies ceļojuma ar velosipēdu apkārt zemeslodei, kas ilga pusotru gadu. Iespējams, viņš šoreiz uz vienu dienu tomēr atstās biedrus, lai nosvinētu savas mātes 90 gadu jubileju, bet tad atkal pievienosies un dosies tālāk uz Grieķiju. Grupa ir daudz nacionāla un dažāda vecuma, taču tas netraucējot, atzīst Sigits. Tā esot laba tolerances skola - lai cik grūti arī nebūtu, vienmēr visi smaidot un ļoti labi viens otru saprotot, Sigits ir fizikis, taču ceļošana esot viņa dzīvesveids. Arī Lietuvā viņš bieži organizējis dažādus pārgājienus. Līdz ar Baltijas valstu iestāšanos ES tagad neesot vairs problēmu ar robežas šķērsošanu, vienīgi Maķedonijā un Serbijā vajagot vīzas. Ceļi gan varētu būt labāki, atzīst Sigits, īpaši Latvijā un Lietuvā, jo velosipēdam vajadzīgs labs asfalta segums. Somijā pat grunts ceļš esot līdzināks par mūsu asfaltu. Lai dotos šādā ceļojumā, vajagot tikai kaut cik normālu velosipēdu, divus komplektus maiņas apģērba un labu garastāvokli, atzīst Oļegs. Un protams, arī naudu. Ceļa izdevumus sedz paši braucēji, jo projekts netiek finansēts. Dienā jārēķinās ar vismaz 5 latiem. Tas pilnīgi brīvprātīgs pasākums, jārēķinās ar tā laikietilpību un izdevumiem. Taču velobrauciens ir dzīvesveids un tas esot tā vērts, uzskata Oļegs un Sigits. Velotūrisma varētu attīstīt arī Latvijā un izveidot velomaršrutus, taču ir svarīga valdības nostāja. Pirms kāda laika viss ticis nostumts malā. Tagad viņš cerot uz Ēmša valdību, kura esot "zaļi" noskaņota. Latvija, īpaši Latgale, esot ļoti pateicīga velotūrisma attīstībai, te ir daudz gleznainu vietu, ezeru un upju, kas vilina tūristus. Taču pastāv dažas problēmas, viena no kurām ir kriminogēna situācija. Velosipēdu zādzība būtu sākums salīdzinājumā ar iespēju zaudēt dzīvību. Diemžēl šāda bēdīga pieredze Baltijas valstīs atbaidot ārvalstu tūristus. Otra problēma esot mūsu attieksme pret tūristiem. Ārzemēs apzinās, ka tūrists ir ienākumu avots pašam un valstij, bet Latvijas iedzīvotāji tūristus atbaidot ar savu nikno sejas izteiksmi un tieksmi izgāzt par viņu galvām savas sakrājušās negatīvās emocijas. Oļegs uzskata, ka Latgalē traucē arī nepārdomāti izveidotās pierobežas joslas, kas bremzējot vietējo pašvaldību attīstību - robežpārejas punktu izbūvē iegūsti miljoni, bet tūrists bez speciālas atļaujas pat nevar pietuvoties kādam kultūrvēstures piemineklim, kas atrodas šajā joslā. Tāda nevēlīgā laika esot tikai Latvijā. Velotūrisms ir viena no Latvijas perspektīvām un Oļegs cer, ka mūsu iedzīvotāji to beidzot sapratīs un arī mainīs savu domāšanu.

Inese Baranovska

Latgales Laiks, 2004.07.02

Šādi izskatās ideāls velobraucēja ekipējums, kas pieder kādam vācietim

Velobraucēju atribūtika

